

sebe co nejpříznivějších. V tom mu ovšem nemůže býti bráněno. Jiná jest však otázka, zda tu také šlo o ochranu nerušeného chodu obchodu, o právní jednání náležející k obyčejnému provozu. Nelze sice souhlasiti s odvolacím soudem, že snaha vyrovnacího dlužníka směřovala jen k tomu, by oddálil nezbytný úpadek, neboť z vyrovnacích spisů to nikterak neplyne a musilo by býti prokázáno, že tvrzení dlužníkovy, na jichž podkladě docílil odročení vyrovnacího roku, byla lichá, zejména že se dlužník vůbec ani nesnažil opatřiti si ručitele nebo potřebnou hotovost. Než tento rozpor se spisy není podstatný. Jest jisto a z vyrovnacích spisů patrné, že dlužník usiloval o vyrovnání a že se také činnost jeho právního zástupce nesla k tomu, by bylo vyrovnání docíleno. To však nestačí, by útraty této činnosti mohly býti pokládány za dluh podstaty ve smyslu § 46 konk. ř., neboť, i když jest účelem vyrovnání, by dlužník, vyrovnáv se, mohl vésti dále svůj obchod, tedy aby se hospodářsky udržel, nelze přece činnost směřující jen k dosažení vyrovnání pokládati za správní jednání předsevzaté v zájmu nerušeného provozu obchodu za vyrovnacího řízení tak jak je má na zřeteli § 8 vyr. ř. Proto bylo zbytečno prováděti důkaz výsledkem stran o tom, co vše dlužník, pokud se týče žalobce, za něho podnikl, by vyrovnání umožnil a s jakými se setkával obtížemi. Z toho, že vyrovnací správce nečinil výslovných námitek, nelze ještě dovozovati, že souhlasil, by se dal dlužník zastupovati zvláštním právním zástupcem, po případě na úkor vyrovnací kvoty a tím i věřitelů. Bylo již řečeno, že dlužníku nelze zásadně brániti, by si k hájení svých zájmů ve vyrovnacím řízení nepřibral právního zástupce. Pokud se činnost právního zástupce pohybuje v mezích právě vytčených, směřujíc jen k docílení pro dlužníka příznivého vyrovnání, nemá vyrovnací správce důvodu, by vůbec zaujal k zřízení právního zástupce stanovisko, zejména, by odporoval, a jest kryt tím, že nebyl požádán o souhlas a souhlasu také nedal tak jako tomu bylo i v tomto případě, takže jednání dlužníkovy jest proti věřitelům bezúčinným, neboť právní zástupce, advokát, musí věděti, že tu jde o dlužníkovy jednání, přesahující meze obyčejného provozu obchodu a že se měl dříve buď on sám nebo jeho klient ujistiti souhlasem vyrovnacího správce. Odvolací soud posoudil tedy věc v podstatě správně po právní stránce, dovolání není v žádném směru odůvodněno a nemohlo se setkati s úspěchem.

Čís. 8178.

Za úraz při vykládání zboží, jež měl podle dopravní smlouvy obstarati příjemce zboží sám, neručí dráha ani podle § 1 zák. o ručení železnic ani podle všeobecných předpisů o náhradě škody.

Otázka, zda jde o příhodu v dopravě, není pro rozhodnutí ve věci samé závazně rozřešena tím, že byla zamítnuta námitka nepřislušnosti, opírající se o to, že nejde o příhodu v dopravě.

(Rozh. ze dne 27. června 1928, Rv I 12/28.)

Žalobce domáhal se na dráze náhrady škody z úrazu, který utrpěl jako dělník firmy při vykládání turbinového kola ve váze přes 8.000 kg na nádraží, a opíral tento svůj nárok jak o § 1 zákona o ručení železnic, tak o předpisy občanského zákona o náhradě škody. Procesní soud první stolice uznal, že je žalobní nárok z polovice důvodem po právu. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalovaného, k žalobcovu odvolání uznal, že je žalobní nárok důvodem zcela po právu. Nejvyšší soud uznal, že žalobní nárok není důvodem po právu.

Důvody:

Žalovaný vznesl při prvním roku námitku věcné a místní nepříslušnosti krajského soudu (obchodního senátu) v Ch. a v přípravném spise odůvodnil ji tím, že namítl 1. in formali, že nejde zde o příhodu v dopravě ve smyslu § 1 zákona o ruč. žel., ježto vykládání zboží nepatří již k provozu, 2. ve věci samé proto, že vykládání zboží v tomto případě příslušelo podle dotyčných tarifních ustanovení příjemci zásilky firmě P. Není tudíž správným tvrzení žalobcovo v dovolací odpovědi, že okolnost pod 2. žalovaným v první stolici nebyla tvrzena a že jde o nepřipustné novoty. Soud první stolice omezil dne 19. listopadu 1926 jednání na námitku místní a věcné nepříslušnosti a usnesením z téhož dne námitku tuto zamítl proto, že jde o příhodu v dopravě ve smyslu § 1 zákona o ručení železnic, ježto se úraz žalobcův stal při vykládání zboží dráhou dopravovaného, vykládání zboží spadá pod pojem dopravy ve smyslu tohoto zákona a prasknutí železničního jeřábu k vykládání použitého, následkem čehož byl žalobce na těle poškozen, jest nepravdivostí v dopravě. Vrchní zemský soud v Praze jako soud rekursní zamítl usnesením ze dne 21. prosince 1926 rekurs žalovaného proti tomuto usnesení soudu první stolice, shledav názor soudu první stolice o příhodě v dopravě správným. Tím byla otázka místní a věcné nepříslušnosti pravoplatně vyřešena. Následkem toho jednal soud první stolice ve věci samé a při tom se otázkou příhody v dopravě a tvrzením žalovaného, že vykládání zboží dle tarifních předpisů přináleželo příjemci, dále nezabýval. Soud odvolací k tomuto tvrzení žalovaného v odvolání při vyřízení odvolání žalovaného přihlédl, odvolání tomu však nevyhověl, poněvadž považoval tuto okolnost za nerozhodnou, ježto není žalována firma P., nýbrž československý stát a poněvadž jde o příhodu v dopravě. Tomuto názoru soudu odvolacího nelze přisvědčiti. Příhodou v dopravě ve smyslu § 1 zákona o ruč. žel. byla by událost, již žalobce utrpěl poškození na těle, jen tehdy, kdyby vykládání zboží, při němž žalobce přišel k úrazu, bylo náleželo k dopravní činnosti žalovaného jako provozovatele dráhy parní silou poháněné. Nebylo-li tomu tak a měla-li firma P. opatřiti podle dopravní smlouvy (tarifních předpisů) vykládání zboží sama, byla dopravní činnost dráhy skončena tím, že vagon se zbožím byl za účelem vyložení zboží přistaven k rampě a příjemce zboží o tom vyrozuměn. V důsledku toho nešlo pak to, co stalo se po tom při vykládání zboží, již na vrub žalovaného podle § 1

zákona o ruč. žel. Podle předpisů československého železničního tarifu Díl I., Oddělení B v čís. 2., jest odesílatel povinen naložiti a příjemce vyložiti zásilky vážící nejméně 5.000 kg. Turbinové kolo, při jehož vykládání se stal žalobcův úraz, vážilo podle zjištění nižších soudů přes 8.000 kg a příslušelo proto vykládání jeho příjemci, firmě P. Když tomu tak, nejde o příhodu v dopravě ve smyslu § 1 zákona o ručení železnic, zavazující žalovaného k náhradě škody, a nárok žalobcův s hlediska tohoto zákonného ustanovení není po právu. Tomu není na závalu, že při řešení otázky příslušnosti soudu bylo soudem rekursním v souhlase se soudem prvé stolice vysloveno, že o příhodu v dopravě ve smyslu § 1 zákona o ruč. žel. jde, neboť rozhodnutí toto netýkalo se věci samé, nýbrž jím byla pravoplatně vyřešena jen otázka příslušnosti. Jest proto řešiti také právní otázku, zda žalobcův nárok na náhradu škody je po právu, s hlediska předpisů občanského zákona o náhradě škody. Otázkou touto se žádný z nižších soudů s ohledem na jejich právní názor o příhodě v dopravě nezabýval. Ježto však nižší soudy k řešení této právní otázky potřebná skutková zjištění učinily, jest možno také ohledně této právní otázky hned rozhodnouti. Podle spisů opřel žalobce svůj nárok na náhradu škody proti žalovanému z důvodu předpisů občanského zákona o náhradě škody o tvrzení, že nádražní jeřáb, jehož bylo k vykládání použito, byl chatrný a nedostatečný, že se jeho nosnost stářím a opravami snížila i pod cifru na něm vyznačenou (6.000 kg) a že, když dohlížejší úředník žalovaného nezakázal dělníkům firmy P., provádějícím vykládání, aby jeřábem nebylo skládáno kolo přes 8.000 kg těžké a dovolil je skládati pomocí heverů, jde o zavinění tohoto úředníka ve výkonu služby, za něž žalovaný ručí. Tento názor žalobcův není však správný, nešloť zde o vykládání zboží příslušející dráze a pod pojem dopravy spadající, nýbrž o vykládání zboží příjemcem firmou P., se kterým žalovaný neměl co činiti. V důsledku toho nebyli úředníci dráhy, pokud se starali o vykládání, ve výkonu služby a, co v tomto směru učinili, neučinili jako úředníci žalovaného ve výkonu služby, takže žalovaný za toto jejich jednání neručí. Když tomu tak, netřeba se zabývatí otázkou, zda jeřáb byl nedostatečný a zdali úředníci žalovaného měli možnost a povinnost přetížení jeřábu zabrániti, ježto okolnosti tyto při právním posouzení svrchu uvedeném nepadají na váhu.

Čís. 8179.

S hlediska § 879, druhý odstavec čís. 2 obč. zák. není závady, by si advokát nedal postoupiti pohledávky svého klienta, jež již nejsou sporny, protože byly stanoveny pravoplatným rozhodnutím, nebo jež se ani nemají státi předmětem příštího sporu, nebo takové, jichž dobývání nebylo advokátu dříve svěřeno. Za spornou věc svěřenou právnímu zástupci nelze nanejvýš považovati útrátový nárok, jenž vznikl klientu z toho důvodu, že svěřil právnímu zástupci jednání o zápůjčku, jejíž útraty měl klientovi hraditi druhý smluvník.

(Rozh. ze dne 28. června 1928, R I 436/28.)